

**KOMPLEKS EDUKATIVNOG MUZIČKOG KULTURNOG CENTRA U NOVOM SADU
EDUCATIONAL MUSIC CENTER COMPLEX IN NOVI SAD**

Jovana Vujačić, Jelena Atanacković-Jeličić; *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad*

Oblast – ARHITEKTURA

Kratak sadržaj – Ovaj rad istražuje koncept i dizajn multifunkcionalnog kulturnog centra za mlade, sa posebnim fokusom na muzičke aktivnosti i kreativno izražavanje kroz umetnost. Kroz analizu četiri studije slučaja konačno rešenje projekta Muzičkog kulturnog centra u okolini Novog Sada implementiraće sve aspekte projektovanja i razrade funkcionalno povoljnih rešenja prema pomenutoj nameni.

Cilj projektnog zadatka razrađen je kao prostor koji pruža raznolike mogućnosti za obrazovanje, umetničko izražavanje i kulturne događaje, osmišljen da postane epicentar muzičke kreativnosti sa fokusom na eltnje škole za učenike i studente muzičkih škola iz regiona.

Ključne reči: Projektovanje, Novi Sad, Muzički centar, kulturni centar

Abstract – This paper explores the concept and design of a multifunctional cultural center for young people, with a particular focus on musical activities and creative expression through art. Through the analysis of four case studies, the final solution of the Music Cultural Center project in the vicinity of Novi Sad will implement all aspects of design and development of functionally favorable solutions according to the mentioned purpose.

The goal of the project task is elaborated as a space that provides diverse opportunities for education, artistic expression and cultural events, designed to become an epicenter of musical creativity with a focus on elite schools for students and students of music schools from the region.

Keywords: Architectural design, Novi Sad, Musical complex, cultural center for young students

1. UVOD

Master rad na temu „Kulturni muzički kompleks u okolini Novog Sada“ je započeo istraživanjem koncepta iz dela „Tajnog života biljaka“ [1], a dalje se bavi analizom studije slučaja i detaljnom analizom objekta koji predstavlja simbiozu celokupnog istraživanja i projektovan u objekat muzičkog centra. Objekat opisan u ovom radu osmišljen je kako bi akcentovao razvoj kulture i promovisao raznovrsne kulturne događaje, čime se podstiče kreativna interakcija između umetnosti, muzike i prirode.

NAPOMENA:

Ovaj prilog je proistekao iz naučno-istraživačkog Master rada, pod mentorstvom Prof. Dr Jelene Atanacković Jeličić

Slika 1. 3D prikaz kompleksa muzičkog centra

2. KORELACIJA MUZIČKOG CENTRA I MUZIKE

Analiza uticaja muzike na životnu sredinu i biljke predstavlja suštinski deo istraživanja, a temelji se na ključnim radom koji je pokrenuo interesovanje za ovu temu, knjiga „Tajni život biljaka“, autora Kristofer Bird i Piter Tompkins, objavljena 1973. godine. Ovo delo otvorilo je nove horizonte istraživanja, sugerisući da biljke poseduju osećanja i da reaguju na zvukove, pa čak i na muziku koja se emituje na specifičnim frekvencijama i jačinama. Istraživači su tvrdili da biljke bolje rastu kada su izložene određenim zvucima, što je dodatno potvrdilo hipotezu o njihovoj osetljivosti na zvučne stimuluse.

Istraživači sa CANNA-e [2] pronašli studije koje ukazuju na to da određene frekvencije zvuka mogu pomoći otvoriti stomate biljaka, što može pospešiti unos hranljivih materija i poboljšati njihov rast.

Na kraju, 2020. godine, kada su se amfiteatri širom sveta ponovo otvarali nakon dužih zatvaranja zbog pandemije Korone virusa, u Barseloni je organizovan jedinstven koncert za biljke, na kojem je gudački kvartet nastupao pred publikom od 2.292 biljaka.² Ovaj događaj simbolizuje dvosmerni odnos između čoveka i prirode, podsećajući nas na to da svaki odnos, uključujući i onaj botanički, zahteva negu, melodiju i ljubav.

Slika 2. Barcelona Opera house-nastup za biljke 2020. [3]

Istraživanje koje se sprovodi u okviru master rada sa temom „Kompleks muzičkog kulturnog centra u okolini Novog Sada“ predstavlja pokušaj da se nadogradi i dalje istražuju mogućnosti interakcije muzike i biljaka, ističući važnost konteksta u kojem se ova interakcija odvija.

3. STUDIJA SLUČAJA

Da bi se konkretna rešenja provela u praksu i bolje razumela njihova primenljivost u konkretnom kontekstu, izuzetno je važno sprovesti studiju slučaja objekata sličnih namena. Kroz četiri primera objekata, koji kroz svoje jedinstvene pristupe predstavljaju inspiraciju za konceptualizaciju muzičkog centra koji će se oslanjati na raznovrsne aspekte, kao što su funkcija, materijalizacija, namena, struktura i drugi ključni parametri. Kroz analizu ovih primera, razmatraće se kako su ovi elementi oblikovali njihovu upotrebu i percepciju, kao i ulogu koju igraju u promociji muzike i jačanju zajednice.

3.1. Garden of House of Music, Budimpešta, Mađarska

Slika 3. kuća muzike- Budimpešta [4]

3.2. The house of music, Bolonja, Italija

Slika 4. Kuća muzike- Bolonja [5]

3.3 Mill Hill music complex, London, UK

Slika 5. Mill House-prikaz prostorije za vežbu [6]

3.4 Regionalna muzička i plesna škola Svetog Pavla, Reunion, Francuska

Slika 6. Regionalna muzička i plesna škola Svetog Pavla [7]

4. KOMPLEKS MUZIČKOG KULTURNOG CENTRA

4.1 KONCEPT

U ovom radu, koncept objekta je osmišljen kao inkorporacija celog kompleksa u postojeći prirodni pejzaž. Kako se istražuju biljni svet i uticaj muzike na biljni svet, kontekst predstavlja važan segment razrade čitavog rešenja. Istraživanje se fokusira na to kako različite vrste muzike mogu uticati na rast i razvoj biljaka, kao i na njihove reakcije na zvučne frekvencije. Ovaj pristup pokušava da razume interakciju između muzike i prirode, a takođe postavlja temelje za dalja istraživanja koja mogu dovesti do novih saznanja o ekosistemima.

4.2 KONTEKST

Objekt je strateški pozicioniran unutar šume, čime se stapa s okolinom i doprinosi održavanju ekosistema. Funkcionalne zone su organizovane na način koji vizuelno prikazuje drvo, čime se dodatno naglašava ideja o sinergiji između muzike i prirode.

Nalazi se u blizini Rakovca, nedaleko od obale Dunava. Okruženje se odlikuje pejzažima i bogatom florom i faunom. Područje u kojem se objekat nalazi smešteno je u blizini vode, omogućavajući posetiocima da uživaju pogledu na Frušku goru.

Slika 9. Situacija kompleksa muzičkog kulturnog centra

4.2 STRUKTURA I NAMENA OBJEKTA

Kompleks je osmišljen kao više funkcionalna celina koja se sastoji od tri ključna segmenta: javnog, polujavnog i privatnog. Svaki od ovih segmenata ima svoju specifičnu namenu i doprinosi celokupnom funkcionisanju objekta.

Centralni deo kompleksa čini javni objekat, koji se može zamisliti kao "stablo". Okružujući javni objekat, pomoćni objekti predstavljaju "grane" koje se šire prema spolja. Sobe za smeštaj nalaze se dublje u "šumi", formirajući "krošnju" kompleksa.

Slika 10. Frontalni prikaz ulaza u javni objekat Muzičkog centra

4.4 FUNKCIONALNA ORGANIZACIJA PROSTORA

Karakteristika ovih prostorija je prisustvo različitih vrsta biljaka koje su postavljene kako bi se proučavao uticaj muzike na njihov razvoj. U svakoj prostoriji se nalaze specifične vrste biljaka koje su pažljivo odabrane, a svrha je da se prati kako različite vrste muzike utiču na njihov rast i zdravlje.

Javni objekat organizovan je u prizemlju i prvoj etaži, a sastoji se od prostranog hola namenjen za javne probe, manje nastupe, izložbe. Na etaži je projektovan Amfiteatar je namenjen za veće nastupe, javne probe, javne nastupe, edukativne panel diskusije, manje predstave, produkciju edukativnog programa na platnu i tome slično. Terasa iznad Hola (atrijuma) omogućava zabave na otvorenom u cilju socijalizacije i razmene iskustva drugih korisnika.

Slika 11. Prikaz enterijera hola javnog objekta

Polujavni objekat Namenjen je za individualne ili grupne probe gde studenti mogu zajedno da vežbaju jedan zaseban instrument sa učiteljem, ili oformiti grupu studenata gde bi isti vežbali i razmenjivali muzička iskustva.

Slika 12. 3D prikaz kružnih celina – zvučne sobe

Privatni objekat Namenjene su za prenoćište učenika, organizovane kao dvokrevetne spavaonice uz dodatnu prostoriju u kojoj bi mogli da vežbaju svoj nastup ili jednokrevetni stanovi koji su namenjeni za profesore.

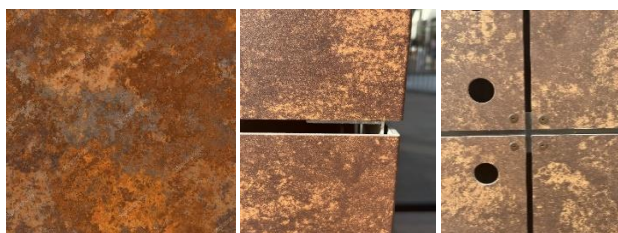
Slika 13. Dvorišni prikaz ka privatnim jedinicama

4. MATERIJALIZACIJA

U javnom objektu korišćena su tri ključna materijala. Prvo, staklena fasada omogućava ulazak prirodne svetlosti u hol i restoran, čineći ih raskošnim i prostranim. Ova staklena fasada postavljena je i kao vizuelna ograda za tri

jedinstvena objekta kružne osnove, omogućavajući im da zadrže svoj identitet kao zasebni segmenti. Fasada ovih segmenata obrađena je crvenom bojom stvarajući kontrast i jasnu vizuru protežući se čitavom visinom objekta. Segmenti su zbog svoje visine vidljivi i sa spoljne tačke gledišta, predstavljajući reper objekta.

Niži objekti administracije su izrađeni sa jednostavnom demit kontaktnom fasadom, obojeni disperzivnom bojom u beloj nijansi. Polujavni i privatni objekti su takođe realizovani sa jednostavnom demit kontaktnom fasadom obojanom u belu. Ovaj izbor materijala dodatno naglašava prirodno okruženje, omogućavajući da rastinje i šuma koja obavlja kompleks ostanu u fokusu, čime se izbegava preopterećenje vizuelnog doživljaja i održava sklad između arhitekture i prirode.

Slike 14.15. i 16. Prikaz materijalizacije na fasadi

5. ZAKLJUČAK

U okviru ovog rada, istražena su međusobna povezanost muzike, biljaka i životne sredine.

Koncept objekta, kao i njegova pozicija u blizini Rakovca, dodatno jačaju njegovu ulogu kao kulturnog centra, potičući razvoj zajednice i obogaćujući kulturni život regiona. Kroz ovaj rad, jasno se ističe važnost istraživanja u oblasti muzike i biljnog sveta, kao i njihovih

međuzavisnosti, što predstavlja ključnu komponentu savremenih arhitektonskih rešenja.

6. LITERATURA

- [1] https://en.wikipedia.org/wiki/The_Secret_Life_of_Plants (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [2] <https://www.canna.com.au/articles/influence-music-plants> (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [3] <https://www.designboom.com/art/barcelona-opera-house-concert-for-plants-06-23-2020/> (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [4] <https://www.archdaily.com/1001574/house-of-music-budapest-sou-fujimoto-architects> (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [5] <https://www.archdaily.com/873780/house-of-music-mario-cucinella-architects> (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [6] <https://millhillmusiccomplex.co.uk/> (pristupljeno u oktobru 2024.)
- [7] <https://www.archdaily.com/986013/regional-music-and-dance-school-of-saint-paul-peripheriques-marin-plus-trottin-architectes> (pristupljeno u oktobru 2024.)

Jovana Vujačić rođena je u Vrbasu 1997. god. Master rad na Fakultetu tehničkih nauka iz oblasti Arhitektonsko projektovanje odbranila je 2024.god.

kontakt: jvujaic19@gmail.com